

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2022/13209-S.22.20219
BAŞVURU NO : 2022/10425
KARAR TARİHİ : 11/10/2022

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN : [REDACTED], TCKN: [REDACTED]
Adres: [REDACTED]
[REDACTED]
BAŞVURUYA KONU İDARE : SAĞLIK BAKANLIĞI
BAŞVURUNUN KONUSU : Harcırah talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 26/07/2022

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, 15.09.2022 tarihinde İstanbul İli Büyükçekmece ilçesinde bulunan [REDACTED] Hastanesi'nden Tokat/ [REDACTED] İlçe Entegre Hastanesine becayiş yolu ile naklinin yapıldığını, ayrılmış olduğu hastaneden nakil işlemlerini tamamlamak üzere imzaladığı evraklar içerisinde Harcırah ve yolluk alacağına dair evrak imzaladığını fakat bir kaç gün sonrasında alamayacağını belirtildiğini iddia ederek Harcırah veya yolluğun tarafına ödenmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Sağlık Bakanlığının 18/01/2021 tarih ve E. [REDACTED]-[REDACTED] sayılı cevabi yazısından; Başvuran Büyükçekmece [REDACTED] Hastanesinde Sürekli işçi kadrosunda Veri Giriş Kontrol İşletmeni olarak görev yaparken Tokat [REDACTED] İlçe Devlet Hastanesinde aynı unvan ve branşta görev yapan başka bir personel ile becayiş yolu ile yer değiştirerek nakil olduğunu ve harcırahsız ve yolluksuz ibaresi yer aldığı için taraflarına ödeme yapılamayacağı anlaşılmıştır.

III. MEVZUAT

3. 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasında; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”

4. Harcırah Kanununun;

4.1.”Tarifler” başlıklı 3 üncü maddesinde;

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

“Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını;

Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri;

4.2. “Harcırah verilecek kimseler” başlıklı 4 üncü maddesinde;

“Bu Kanunda belirtilen hallerde;

1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara;

2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;

3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memurlara ve bunların aile fertlerine;

4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve bunların aile fertlerine;

5. Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;

6. Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulananların sevinde ya da refakatle görevlendirilen erbaş ve erlere;

7. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

8. Milli ve resmi spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;

9. Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına ve bunların Türkiye’de bırakacakları aile fertlerine;

10. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askeri şahısların aile fertlerine;

11. Bu Kanunda belirtilen özel hallerde askeri öğrenciler ile erbaş ve erlere;

Harcırah verilir.”,

4.3. “Harcırahın Unsurları” başlıklı 5 inci maddesinde, “Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.”,

5. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Yolluk giderleri ve gündelikleri” başlıklı 177 inci maddesinde;

“Bu Kanun hükümlerine tabi Devlet memurlarından bir görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yol giderleri ve gündelikleri, yolluklar hakkındaki özel kanun hükümlerine göre ödenir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılanların yol masrafları ile gündelikleri sözleşmelerindeki şartlara göre ödenir.” Hükümleri mevcuttur.

IV. KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

6. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde hazırlanan Tavsiye Karar Önerisi, Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

7. Başvuran Harcırah veya yolluk talep etmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

8. Başvuran sürekli işçi kapsamında ██████████ Hastanesinde çalışırken becayiş yolu ile Tokat ██████████ İlçe Devlet Hastanesine geçtiği anlaşılmaktadır. Harcırah kanununun “Tarifler” başlıklı 3 üncü maddesinde Hizmetli ibaresinin personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri kapsadığı belirtilmiş olup, başvuranın harcırah talebi de Harcırah kanunu kapsamında değerlendirilecektir.

9. Aynı Kanunun “Harcırah verilecek kimseler” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan hizmetlilere harcırah verilebileceği düzenlenmiştir. Harcırah unsurları arasında da yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının yer aldığı ve bunların hepsi ya da birinin verilebileceği düzenlenmiştir.

10. Somut olayda başvuranın İstanbul İlinden Tokat İline naklinin yapıldığı anlaşılmıştır. İlgili mevzuat hükümleri çerçevesinde görevlendirme neticesinde ortaya çıkan yer değiştirme masrafının ödenmesi hususu kanun koyucu tarafından amaçlandığı anlaşılmıştır. Ayrıca bu hususta idareye taktir yetkisi verilmemiş olup, söz konusu şartlar oluştuğunda ilgili harcırah ödemesinin yapılmasına ilişkin hükümler emredici nitelik taşımaktadır. Dolayısıyla nakil işleminde yolluksuz ve harcırahsız şeklinde ibare konulmuş olması ilgili emredici hüküm gereğince ödenmesi gereken harcırahın ilgiliye ödenmemesi neticesini doğurmaz.

11. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; ilgilinin harcırah ödenmesi hususunda gerekli şartları taşıdığı, söz konusu hükümlerin emredici nitelikte olduğu dolayısıyla kanunda belirtilen şartlar taşıdığından idare tarafından söz konusu harcırahın ödenmesi gerektiği değerlendirilmiştir. İdare tarafından ilgilinin hak kazanmış olduğu harcırahın ödenmemesi işleminde mevzuat hükümlerine uygunluk görülmemiştir.

B. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

12. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiştir. Söz konusu ilkelerde “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uygun davranılmadığı anlaşılmış olup, bundan sonraki işlemlerde bu ilkeye uyulması gerekmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

13. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Tokat İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE,**

Başvuranın tarafına harcırah ödemesi yapılması talebine ilişkin olarak mevzuat hükümleri gereğince ilgili harcırah ödemesinin yapılması yönünde **SAĞLIK BAKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA**

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Sağlık Bakanlığı tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemlerin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın Başvurana, SAĞLIK BAKANLIĞINA tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.